

SKJ Fundashon Forma

Kwaliteitsonderzoek

Datum vaststelling: 5 juni 2026

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 10 maart 2026 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd bij de Fundashon Forma. Wij hebben hierbij zowel het Sociale Kans Traject (SKJ) als het entree-onderwijs (mbo-niveau 1) onderzocht. We voerden deze onderzoeken uit vanwege de afspraak dat we in Caribisch Nederland het ene jaar een kwaliteitsonderzoek en het andere jaar een voortgangsgesprek voeren.

Eindoordeel

We beoordelen de onderwijskwaliteit van zowel het SKJ als het entree-onderwijs bij Fundashon Forma als Voldoende. De reden daarvan is dat we de standaarden Ontwikkeling en begeleiding (OP2), Pedagogisch-didactisch handelen (OP3), Beroepspraktijkvorming (OP5), Veiligheid (VS2), Borging diplomering (BA1), Afsluiting (BA2) en Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2) als Voldoende beoordelen. Wel beoordelen wij de standaarden Visie, ambities en doelen (SKA1) en Evaluatie, verantwoording en dialoog (SKA3) als Onvoldoende. Hiervoor ontvangt het bestuur herstelopdrachten.

Daarnaast constateren wij een tekortkoming in de standaard Borging diplomering (BA1). Omdat het bestuur van Fundashon Forma het entree-onderwijs in samenwerking met de Stichting Scholengemeenschap Bonaire (hierna SGB) uitvoert en het SGB eindverantwoordelijk is voor de diplomering, adresseren we deze herstelopdracht ook aan het bestuur van SGB.

Wat gaat goed

We concluderen dat studenten zich prettig en veilig voelen op de instelling, doordat medewerkers van Fundashon Forma gezamenlijk werken aan een goede relatie met studenten en lessen verzorgen van voldoende kwaliteit. Docenten zorgen voor een positief schoolklimaat en begeleiden en ondersteunen studenten in hun persoonlijke ontwikkeling.

Studenten worden voldoende voorbereid op de beroepspraktijkvorming (hierna: bpv) en werken tijdens de bpv aan hun persoonlijke doelen en werkprocessen. De instelling werkt nauw samen met het bedrijfsleven op Bonaire, zodat alle studenten, zowel SKJ-studenten als mbo-studenten beschikken over een passende bpv-plaats. Bpv-begeleiders en leermeesters begeleiden hen daarbij

Bestuur: Fundashon Forma

Sociale kanstrajecten

Mbo niveau 1 (diplomering onder eindverantwoordelijkheid van bestuur Stichting Scholengemeenschap Bonaire SGB)

Totaal aantal studenten:

128 mbo-studenten

28 SKJ-studenten

effectief.

Ook de examinering verloopt betrouwbaar en onafhankelijk. Binnen Fundashon Forma is sprake van een kwaliteitscultuur die gericht is op samenwerken. Het management verzorgt passende professionalisering, zowel op team- als op individueel niveau.

Wat kan beter

Wij wijzen Fundashon Forma op de verplichtingen rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven (artikel 1.3.5 WEB BES). Het is van belang dat alle medewerkers van Fundashon Forma weten wat zij moeten doen als zich een situatie voordoet.

Daarnaast kan de examencommissie de monitoring en analyse van de kwaliteit van examenprocessen versterken, bijvoorbeeld door analyses uit te voeren op vrijstellingen, onregelmatigheden en examenresultaten. Ook kan de examencommissie zich beter verantwoorden in het jaarverslag over de examenkwaliteit per opleiding, waaronder de inzet van de door de examencommissie vastgestelde exameninstrumenten.

Tot slot kan het management doelgericht sturen op kwaliteitsverbetering en kan het management bpv-bedrijven meer doelgericht betrekken bij de beoordeling van de kwaliteit.

Wat moet beter

Fundashon Forma moet de gezamenlijke visie op goed onderwijs uitwerken in concrete ambities en doelen, zodat het mogelijk is om systematisch te monitoren of ingezette verbeteracties effectief zijn. Daarbij moet zij in de inrichting en uitvoering van een stelsel van kwaliteitszorg alle informatie gebruiken om het onderwijs te verbeteren.

Om te sturen op gerichte interventies en aanpassingen in beleid moet Fundashon Forma de analyses versterken.

De examencommissie (onder verantwoordelijkheid van SGB) moet op deugdelijke gronden vrijstellingen afgeven voor examenonderdelen en studenten beter informeren over het verkrijgen van vrijstellingen.

Vervolgtoezicht

De onderwijskwaliteit van Fundashon Forma beoordelen wij als Voldoende. Omdat wij tekortkomingen constateren krijgt het bestuur herstelopdrachten. Wij voeren in maart 2027 een herstelonderzoek uit om te beoordelen of aan de herstelopdrachten is voldaan. Als de wettelijke tekortkomingen na de herstelperiode niet zijn hersteld, kan de minister (of de inspectie namens deze) een bekostigingsmaatregel opleggen.

Inhoudsopgave

1.	Opzet kwaliteitsonderzoek	6
2.	Eindoordeel en vervolgtoezicht	8
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek	10
4.	Reactie bestuur	23

1. Opzet kwaliteitsonderzoek

In dit hoofdstuk komen eerst de aanleiding en het doel van het kwaliteitsonderzoek aan de orde. Daarna beschrijven we de inhoud van het onderzoek en de onderzoeksactiviteiten. We sluiten het hoofdstuk af met een leeswijzer.

1.1 Aanleiding

De inspectie heeft op 10 maart 2026 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd bij Fundashon Forma. De aanleiding voor dit onderzoek is de afspraak dat we voor het toezicht in Caribisch Nederland het ene jaar een kwaliteitsonderzoek en het andere jaar een voortgangsgesprek voeren. In 2025 hebben wij een voortgangsgesprek gevoerd, daarom voeren we nu een kwaliteitsonderzoek uit.

1.2 Doel

Een kwaliteitsonderzoek geeft antwoord op de vraag of de onderwijskwaliteit van de mbo-entree-opleidingen en het sociale kanstraject (hierna: SKJ) voldoen aan de wettelijke eisen. Het onderzoek leidt tot een eindoordeel op instellingsniveau en mogelijk tot geïntensiveerd vervolgtoezicht. Fundashon Forma voert het onderwijs voor de sociale kans-trajecten en het mbo op een zelfde wijze uit. Dit geldt zowel voor de aansturing als voor de monitoring ervan. Wij beoordelen daarom zowel de onderwijskwaliteit van het SKJ, als van het mbo (entreeopleidingen) in één rapport, volgens het waarderingskader mbo.

1.3 Inhoud

Om te komen tot een eindoordeel op instellingsniveau beoordelen we de standaarden:

- OP2 Ontwikkeling en begeleiding
- OP3 Pedagogisch-didactisch handelen
- OP5 Beroepspraktijkvorming
- VS1 Veiligheid
- BA1 Borging diplomering
- BA2 Afsluiting
- SKA1 Visie, ambities en doelen
- SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur
- SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog

De standaard Studiesucces (OR1) onderzoeken we bij Fundashon Forma wel, maar beoordelen we niet.

Om te komen tot een eindoordeel onderzoeken en beoordelen we de standaarden die meewegen bij het eindoordeel (zie Onderzoekskader 2021, versie 1 augustus 2025, paragrafen 6.5, 9.6, bijlage 6 Waarderingskader middelbaarberoepsonderwijs Caribisch Nederland).

1.4 Onderzoeksactiviteiten

Voorafgaand aan het onderzoek op locatie hebben we de al

beschikbare informatie geanalyseerd. Voorbeelden hiervan zijn de eerder door het bestuur aangeleverde documenten. Op de onderzoeksdag hebben we de volgende activiteiten uitgevoerd:

- een kennismakingsgesprek met toelichting op het onderzoek;
- lesobservaties;
- gesprekken met studenten, docenten, assistenten, mentoren, examinatoren, leden van de teamexamencommissie, leermeesters, teamleiders, medewerker studentenadministratie, leden van het managementteam (onderwijsmanager en directeur), bestuursleden;
- inzage in dossiers van studenten in het kader van begeleiding en ondersteuning;
- inzage in examendossiers;
- een eindgesprek waarin we de bevindingen van het onderzoek terugkoppelden aan de teamleiders, directeur en het bestuur.

Op maandag 9 maart hebben wij op de Unit MBO van Stichting Scholengemeenschap Bonaire (hierna: SGB) een gesprek gevoerd met de examencommissie. Deze examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de diplomering voor alle mbo-opleidingen, zowel op de Unit MBO, de Unit SLP en Fundashon Forma.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan het eindoordeel en de afspraken over het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 bevat de onderbouwing van de oordelen op de standaarden. In hoofdstuk 4 is de beleidsreactie van het bestuur opgenomen. Hierin staat beschreven op welke wijze het bestuur de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit.

2 . Eindoordeel en vervolgtoezicht

Dit hoofdstuk bevat het eindoordeel van het kwaliteitsonderzoek aangevuld met een korte toelichting. Daarna beschrijven we het vervolg van het toezicht. Tot slot volgt een tabel met een overzicht van geconstateerde tekortkomingen en herstelopdrachten.

2.1. Eindoordeel

We beoordelen de onderwijskwaliteit van Fundashon Forma als Voldoende. We beoordelen alle onderzochte standaarden in de gebieden Onderwijsproces, Veiligheid en schoolklimaat en Borging en afsluiting als Voldoende. De standaarden Visie ambitie en doelen en Evaluatie, verantwoording en dialoog beoordelen wij als Onvoldoende. De standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur beoordelen wij als Voldoende. Wij constateren een tekortkoming in het naleven van de wettelijke vereisten binnen de standaard Borging diplomering.

2.2. Vervolgtoezicht

De onderwijskwaliteit van zowel het SKJ als de entree-opleidingen die door Fundashon Forma worden uitgevoerd, beoordelen wij als Voldoende. Wel beoordelen wij de standaarden Visie, ambities en doelen en Evaluatie, verantwoording en dialoog als Onvoldoende. Hiervoor ontvangt het bestuur herstelopdrachten.

Daarnaast constateren wij een tekortkoming in de standaard Borging diplomering. Omdat Fundashon Forma de diplomering onder eindverantwoordelijkheid van het bestuur van SGB uitvoert, adresseren we deze herstelopdracht ook aan het bestuur van SGB.

Wij voeren in maart 2027 een herstelonderzoek uit. Als de wettelijke tekortkomingen na de hersteltermijn niet zijn hersteld, kan de minister (of de inspectie namens deze) een bekostigingsmaatregel opleggen.

2.3. Tekortkomingen en herstelopdrachten

Wat is de tekortkoming?	Wat is de herstelopdracht?	Welk vervolgtoezicht houdt de inspectie?
SKA1 Visie, ambities en doelen De standaard is Onvoldoende, omdat het bij Fundashon Forma ontbreekt aan een gedragen visie op goed onderwijs, dat uitgewerkt is in concrete doelen en ambities. Daarmee voldoet het bestuur niet aan artikel 1.3.2, tweede lid WEB BES.	Het bestuur zorgt dat Fundashon Forma een gedragen visie heeft, dat is uitgewerkt in concrete doelen en ambities.	In maart 2027 onderzoeken we of aan de herstelopdracht is voldaan.
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog De standaard is Onvoldoende, omdat Fundashon Forma evaluaties onvoldoende analyseert om van daaruit beleid bij te stellen. Hiermee voldoet het bestuur niet aan artikel 1.3.2, tweede lid WEB BES.	Het bestuur zorgt Fundashon Forma evaluaties voldoende analyseert om van daaruit beleid bij te stellen.	In maart 2027 onderzoeken we of aan de herstelopdracht is voldaan.
BA1 Borging diplomering De standaard is Voldoende, maar er een tekortkoming, omdat er onvoldoende sprake is van het op deugdelijke gronden afgeven van vrijstellingen voor examenonderdelen door de examencommissie. Hiermee voldoet het bestuur niet aan bijlage 2 van de Regeling standaarden examenkwaliteit WEB jo artikel 7.4.5 van de WEB BES.	Het bestuur van SGB en van Fundashon Forma moeten zorgen dat de examencommissie uiterlijk in maart 2027 op deugdelijke gronden vrijstellingen afgeeft voor examenonderdelen.	In maart 2027 onderzoeken we of aan de herstelopdracht is voldaan.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek

In dit hoofdstuk geven wij per standaard het inspectieoordeel, gevolgd door een korte toelichting.

Context

Fundashon Forma verzorgt twee soorten onderwijs: sociale kans trajecten en mbo (entree-onderwijs). Het sociale kans traject (hierna SKJ) onderscheidt twee stromingen: Mi formashon (hierna: MiFo) en de long life learning traject (hierna: LLL). De groep MiFo bereidt studenten voor op het mbo entree-onderwijs. Het programma bestaat uit een combinatie van vormingsactiviteiten en onderwijs. Studenten stromen uit naar mbo of naar de arbeidsmarkt. Het LLL-traject richt zich op de doelgroep jongeren met een licht verstandelijke beperking. In dit traject wordt gewerkt aan zelfredzaamheid en mogelijke doorstroom naar mbo-entree-onderwijs. In augustus 2025 zijn 22 studenten gestart in een SKJ-traject.

Daarnaast biedt Fundashon Forma mbo-entree-onderwijs aan via de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) en in de beroepsopleidende leerweg (bol). Fundashon Forma verzorgt ook mbo in de justitiële inrichting op Bonaire. De gedetineerde studenten kunnen alle onderdelen van de opleiding van de profielen Bouw, Horeca en Plant, dier en groene leefomgeving volgen, inclusief hun beroepspraktijkvorming, en daarmee hun mbo-diploma behalen.

Het bestuur van SGB en de examencommissie van het mbo van SGB is verantwoordelijk voor de borging van de diplomering voor alle mbo-opleidingen, zowel op de Unit MBO, de Unit SLP en Fundashon Forma.

Er zijn in schooljaar 2025-2025 128 mbo-studenten, waarvan 44 studenten ingeschreven zijn in een bol-traject. De doelgroep van Fundashon Forma is de laatste jaren van samenstelling veranderd als gevolg van de toename van studenten van buiten het eiland. De meerderheid van de studenten zijn nu Spaanstalige immigranten die onvoldoende Nederlands, Engels of Papiamentu beheersen om succesvol te zijn in het onderwijs of op de arbeidsmarkt op Bonaire. De leeftijden van deze Spaanstalige studenten variëren sterk. Daarnaast ziet de instelling dat het voortgezet onderwijs steeds vaker vraagt om het verzorgen van onderwijs door Fundashon Forma aan minderjarige jongeren. Hierdoor daalt de leeftijd van de doelgroep, zowel voor het SKJ als voor het mbo.

3.1. Onderwijsproces

ONDERWIJSPROCES	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen		•	

OP2 Ontwikkeling en begeleiding

Wij beoordelen de standaard Ontwikkeling en begeleiding als Voldoende. Fundashon Forma zorgt voor een passende intake en plaatsing, volgt de ontwikkeling en voortgang van de studenten, biedt passende begeleiding en ondersteunt waar nodig studenten extra.

Effectieve intake

Het team van Fundashon Forma zorgt voor een effectieve intake en een passende plaatsing van studenten in zowel het SKJ als het mbo. Tijdens de intakeprocedure wordt informatie gegeven, zodat studenten een goede keuze kunnen maken. Voorbeelden hiervan zijn de keuze tussen de mbo-varianten bol en bbl. En de keuze in verschillende entree-opleidingen. Studenten die zich inschrijven voor een mbo-opleiding, maken als onderdeel van het intakeproces een instaptoets, zodat de instelling zicht heeft op wat de student nodig heeft om de opleiding succesvol af te ronden.

Zowel bij het intakegesprek met mbo-studenten als met SKJ-studenten is een medewerker van de afdeling Zorg en intake aanwezig. De uitkomsten van dit gesprek gebruikt het team om extra ondersteuning voor de student te organiseren. Het effect is dat het onderwijsteam de studenten in beeld heeft bij de start van het onderwijs en direct passende ondersteuning inzet.

Studenten in beeld

Fundashon Forma zorgt voor een gestructureerde voortgangsbegeleiding. Zo hebben alle studenten een mentor. Dit geldt zowel voor SKJ-studenten als voor mbo-studenten. De mentor voert klassikale en individuele gesprekken, waarin het welzijn en de studievoortgang van de student centraal staan. De resultaten van mbo-studenten worden digitaal vastgelegd waardoor zowel studenten als docenten zicht hebben op de voortgang. Het SKJ-team werkt met studentportfolio's waarin de ontwikkeling van de student wordt vastgelegd.

Tijdens de studentenbesprekingen bespreekt de mentor met het onderwijsteam de ontwikkeling van mbo- en SKJ-studenten. Studenten zijn zeer positief over de begeleiding die zij ontvangen, zowel door de mentor als van vakdocenten. Ze geven aan dat er met hen wordt meegedacht wanneer zij tegen zaken aanlopen die hun voortgang zouden kunnen belemmeren. Een voorbeeld hiervan is de aanvraag voor extra ondersteuning in de thuissituatie.

Ondersteuningsaanbod beschikbaar

Fundashon Forma heeft een ondersteuningsaanbod voor studenten met extra ondersteuningsbehoeften, waaronder begeleiding bij leerachterstanden in bijvoorbeeld taal of rekenen en faalangstreductietraining. Ook verwijst de instelling door naar meer specialistische hulp, bijvoorbeeld de school maatschappelijk werker of een andere expert of specifieke expertise van Expertisecentrum

Onderwijs en Zorg (EOZ). De instelling werkt nauw samen met lokale stakeholders waaronder Akesso, Leerplicht, Jeugdzorg en Mental Health Caribbean (hierna MHC). Daarnaast zijn de rollen en verantwoordelijkheden binnen de instelling duidelijk belegd, zodat zowel studenten als docenten weten bij wie de student moet zijn voor (de aanvraag van) extra ondersteuning.

Doorlopende ondersteuningslijn bij overstap kan beter

Doordat niet van elke student vanaf de start van het traject informatie beschikbaar is, duurt het soms lang voordat de instelling effectieve ondersteuning aan de student kan inzetten. Volgens de instelling komt dit, omdat een warme overdracht vanuit de toeleverende school en het EOZ ontbreekt, doordat ouders van minderjarige jongeren of de student zelf, geen toestemming geven voor het delen van de informatie.

OP3 Pedagogisch-didactisch handelen

Wij beoordelen de standaard als Voldoende. Het pedagogisch-didactisch handelen van het onderwijsteam stelt studenten in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

Afstemming op student

Om te beginnen stemmen docenten het onderwijs af op de verschillen in ontwikkeling tussen studenten. Het gebruik van de verschillende talen door de docent, waaronder Papiamentu, Spaans, Nederlands en Engels tijdens de les, helpt de student om de theorie vanuit de moedertaal te begrijpen. Daarnaast werken studenten tijdens een aantal lessen aan opdrachten die passen bij de ontwikkeling en voortgang van de individuele student. Wij zien dat docenten op deze manier inspelen op de verschillen in ontwikkeling tussen studenten. De mogelijkheden om studenten intensiever te begeleiden wordt versterkt door de inzet van assistenten tijdens alle lessen.

Actief betrokken studenten

Ook zien wij over het algemeen betrokken studenten in de les door het gebruik van activerende werkvormen en onderwijsleergesprekken. Docenten houden bij de vraagstelling overzicht over de groep, waardoor alle studenten voor de beantwoording aan bod komen en zo actief worden betrokken.

Stimulerend werkklimaat

Daarnaast creëert het team een pedagogisch en didactisch stimulerend leerklimaat. Zo zien wij dat docenten de studenten op een positieve manier in de lessen benaderen, waardoor studenten zich vrij voelen om vragen te stellen. Ook de meertalige interactie en het geven van complimenten door docenten en assistenten dragen hier aan bij.

Verbinding tussen theorie en praktijk

Tot slot zien we dat het team zorgt voor verbinding tussen leren op

school en leren in de praktijk. Tijdens de beroepsgerichte lessen vraagt de docent naar ervaringen van studenten die zij opdoen in de praktijk om bepaalde stof uit te leggen. Docenten halen op basis van hun eigen ervaringen in de beroepspraktijk voorbeelden aan in hun lessen om bijvoorbeeld een opdracht te verduidelijken. Zo ontstaat een wisselwerking tussen theorie en praktijk. Dit maakt de lesstof herkenbaar voor studenten.

Doelgerichtheid kan sterker

Het benoemen van leerdoelen tijdens de les kan beter. Hierdoor weten studenten wat er van hen wordt verwacht en waar de les aan bijdraagt.

OP5 Beroepspraktijkvorming

We beoordelen de standaard Beroepspraktijkvorming als Voldoende. De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de beroepspraktijkvorming (bpv) zijndoeltreffend.

Ondersteuning bij vinden bpv

Om te beginnen begeleidt de instelling zowel de bol-studenten als de SKJ-studenten bij de keuze voor het bpv-bedrijf. Zo zien we dat zowel voor het SKJ-traject als voor de entree-opleiding de student zelf zoekt naar een passend leerbedrijf. Het team geeft hierbij wel advies en biedt hulp waar nodig. Doordat het team zowel de studenten als de bpv-bedrijven kent, leidt dit advies tot een passende bpv-plaats.

Doeltreffende voorbereiding

Daarnaast bereidt het team de studenten in voldoende mate voor op de bpv. Dit doet het team door voorbereidingslessen bpv aan te bieden. In deze lessen begeleidt de mentor de studenten in het sollicitatieproces en biedt het onderwijs om werknemersvaardigheden bij de studenten te bevorderen. Vooral in het SKJ-traject is er veel aandacht voor het aanleren van werknemersvaardigheden waaronder representativiteit en het op tijd komen. De mentor bespreekt tijdens deze lessen ook de bpv-gids. Hierdoor weten de studenten wat de opleiding van hen verwacht tijdens de bpv.

Studenten werken aan doelen

Het team maakt afspraken met de studenten over de leeractiviteiten die zij moeten uitvoeren tijdens de bpv. Zo zien we dat de mbo-studenten tijdens de bpv werken aan opdrachten die aansluiten op de werkprocessen en de persoonlijke doelen. Deze leeractiviteiten sluiten aan bij wat de student nodig heeft om zich goed te kunnen voorbereiden op het praktijkexamen. Ook SKJ-studenten werken aan opdrachten. Deze zijn gericht op het behalen van persoonlijke doelen, zoals de ontwikkeling van werknemersvaardigheden, de doorstroom naar arbeid of de oriëntatie op een vervolgopleiding.

Effectieve begeleiding

Het team zorgt ervoor dat de begeleiding van studenten tijdens de

bpv voldoet. Dit blijkt uit de regelmatige begeleidingsgesprekken die het team voert met studenten en leermeesters. De bpv-begeleider bezoekt de bpv-plaats regelmatig tijdens de bpv, om zicht te houden op de ontwikkeling van de studenten tijdens de bpv. Tijdens deze bezoeken bespreken de bpv-begeleider, de student en de leermeester de voortgang van de opdrachten en reflecteren zij gezamenlijk op de ontwikkeling van de kennis, houding en vaardigheden van de student.

Heldere afronding

Tot slot beoordeelt het team of de mbo-student de bpv met een positieve beoordeling heeft afgerond. Zo zien we dat de studenten hun uren moeten verantwoorden en een verslag moeten inleveren.

3.2. Borging en afsluiting

BORGING EN AFSLUITING	O	V	G
BA1 Borging diplomering		•	
BA2 Afsluiting		•	

Context:

De examencommissie van het SGB is verantwoordelijk voor de diplomering van alle mbo-opleidingen, zowel voor de Unit MBO, de Unit Speciale lesplaatsen als voor mbo opleidingen die Fundashon Forma in opdracht van SGB aanbiedt. Het bestuur van het SGB heeft de leden van de examencommissie benoemd. Het bestuur van Fundashon Forma moet inspanningen verrichten om mede zorg te dragen voor een zorgvuldige diplomering. De examencommissie van het SGB is niet verantwoordelijk voor de afronding van het SKJ-traject en staat los van dit traject.

BA1 Borging diplomering

We beoordelen de standaard Borging diplomering als Voldoende, omdat de examencommissie in voldoende mate een deugdelijke diplomering borgt. Wel is sprake van een tekortkoming. Het vrijstellingenbeleid is niet vermeld in de Onderwijs- en Examenregeling (hierna: OER) (bijlage 2 van de Regeling standaarden examenkwaliteit WEB jo artikel 7.4.5 van de WEB BES). Hiervoor ontvangen het bestuur van SGB en het bestuur van Fundashon Forma een herstelopdracht.

Examencommissie borgt kwaliteit van examinering en diplomering

We stellen vast dat de examencommissie erin slaagt de kwaliteit van de examinering en diplomering van het mbo in voldoende mate te borgen. Dat doet de examencommissie door zowel voor, tijdens als na de afname verschillende borgingsactiviteiten uit te voeren waardoor zij zicht en grip heeft op de examinering. Zo voert de

examencommissie steekproefsgewijs bijwoningen uit tijdens de uitvoering van zowel theorie- als praktijkexamens. Door deze bijwoningen heeft de examencommissie zicht op het naleven van de afnameprocessen door de betrokkenen tijdens de afname, waaronder de afspraken over onafhankelijke en geschoolde beoordelaars. Ook betreft het uitkomsten van gesprekken met examinatoren en evaluaties door studenten bij het zicht op de afname van de examens.

Deugdelijk diplomeringsproces

We constateren dat het diplomeringsproces voldoende deugdelijk verloopt, omdat de examencommissie zorgvuldig vaststelt dat de mbo-student voldoet aan de gestelde diplomeringseisen.

De examencommissie heeft een aantal processen ingericht die een deugdelijke diplomering waarborgen. Zo voert de examencommissie steekproefsgewijs een administratieve controle uit op de examendossiers. Daarbij controleert zij tevens de kwalitatieve processen waaronder de onderbouwing van de oordelen en de gezette handtekeningen.

Examencommissie functioneert onafhankelijk

We stellen vast dat de examencommissie in voldoende mate haar eigen werkwijze en kwaliteit op een cyclische wijze bewaakt, waardoor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de commissie voldoende gewaarborgd is. Zo evalueert de examencommissie jaarlijks haar eigen werkzaamheden en legt bevindingen vast in het jaarverslag. In het jaarplan stelt de examencommissie kwaliteitsdoelen waar tijdens de maandelijkse examencommissiebijeenkomsten op wordt gereflecteerd.

Vrijstellingenbeleid niet vermeld

Toch is er sprake van een tekortkoming. Het vrijstellingenbeleid staat niet vermeld in de OER. Hierdoor is het voor studenten niet duidelijk, wanneer en bij wie zij vrijstellingen kunnen aanvragen. Hiervoor krijgt het bestuur van SGB en van Fundashon Forma een herstelopdracht.

Gevolgen van de nieuwe wet zijn in beeld bij de examencommissie

De huidige examencommissie is zich bewust van de gevolgen van de invoering van de nieuwe wet waarbij de WEB en de WEB BES geïntegreerd worden. De examencommissie zet in aanloop op de wetwijziging in op een toekomstbestendige examenorganisatie, een sterkere kwaliteitsborging en een efficiëntere inzet van capaciteit. Een van de onderdelen is de scheiding tussen het borgen door de examencommissie van de deugdelijke diplomering en het zorgen voor valide en betrouwbare examinering door de teamexamencommissies. Wij geven de examencommissie hierbij mee dat de huidige monitoring en analyse van de kwaliteit van examenprocessen versterkt kan worden, waaronder bijvoorbeeld een analyse van vrijstellingen, onregelmatigheden en examenresultaten. Daarnaast kan de examencommissie zich beter verantwoorden in het

jaarverslag over de examenkwaliteit per mbo-opleiding, waaronder de inzet van de door de examencommissie vastgestelde exameninstrumenten, waaronder het nieuwe exameninstrument voor Nederlands.

BA2 Afsluiting

We beoordelen de standaard Afsluiting als Voldoende. De teamexamencommissie van Fundashon Forma, namens de mbo-opleidingen, draagt zorg voor valide en betrouwbare examinering. Aan de hand daarvan onderbouwt zij dat de mbo-student heeft voldaan aan de voorwaarden voor diplomering. Hieronder lichten we dit toe.

Examinering is afgestemd op kwalificatie-eisen

De opbouw en de inrichting van de examinering is afgestemd op de kwalificatie-eisen voor het beroep, de keuzedelen en de generieke examenonderdelen, zo blijkt uit de examenplannen van de entree-opleidingen. Er is voldoende sprake van evenwicht tussen vereiste kennis, houding en vaardigheden, waarbij onderdelen van de examinering in de reële beroepspraktijk plaatsvinden. Daarvoor maakt de teamexamencommissie gebruik van ingekochte instrumenten, die worden vertaald naar het Papiamentu en worden vastgesteld door de examencommissie. Door miscommunicatie tussen de teamexamencommissie en de examencommissie is afgelopen jaar het examen Nederlands zonder vaststelling afgenomen. De examencommissie heeft maatregelen getroffen zodat dit niet meer kan gebeuren.

Studenten zijn geïnformeerd

De mbo-examinering is transparant. De teamexamencommissie stelt de informatie over de kwalificatie-eisen en opbouw en inrichting van de afsluiting en diplomering en de daaraan gestelde kwaliteitseisen tijdig en volledig beschikbaar aan de student en andere betrokkenen, zodat zij weten wat van hen wordt verwacht. Door een duidelijk go/no go moment in de beroepspraktijk weet de student wanneer de examinering start.

Beoordelaars zijn onafhankelijk en deskundig

Het proces van afname en beoordeling verloopt voldoende deugdelijk. Zo zijn de beoordelaars onafhankelijk en deskundig en wordt het verloop van alle mbo-examens vastgelegd in een procesverbaal. Alle beoordelaars volgen een assessorentraining en voorafgaand aan de beoordeling vinden kalibreersessies plaats. De teamexamencommissie maakt voor de beoordeling in de reële praktijk gebruik van een poule externe beoordelaars uit de beroepspraktijk. De generieke examens worden niet door de eigen docent beoordeeld om zo te zorgen voor een onafhankelijk oordeel.

Dossiercontrole door het team

De teamexamencommissie controleert alle mbo-examendossiers op

compleetheid en op kwaliteit, waardoor het team zicht heeft op de kwaliteit van de afname en de beoordelingen. Ook bijwoningen van examens dragen bij aan dit zicht. Uitkomsten uit deze controles worden gedeeld in het team en dragen bij aan verbetermaatregelen.

3.3. Veiligheid en schoolklimaat

VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT	O	V	G
VS1 Veiligheid		•	

VS1 Veiligheid

Wij beoordelen de standaard Veiligheid als Voldoende. Fundashon Forma zorgt voor een veilig leer- en werkklimaat voor de studenten.

Zicht op veiligheidsbeleving

Door de korte lijnen en de kleinschaligheid heeft de instelling zicht op de veiligheidsbeleving van studenten. Daarnaast is veiligheid als onderdeel opgenomen in de jaarlijkse studentenenquête van het SKJ-traject en het mbo. De instelling heeft naar aanleiding van de uitkomsten van de enquête, de gesprekken met studenten en de veiligheidsincidenten, maatregelen genomen waaronder een tassencontrole bij binnenkomst in het schoolgebouw en een opstelling van meubilair in de lokalen die bijdraagt aan een veilige werkomgeving. Bij studenten met complexe gedrags- of sociale problematiek zet de instelling op maat gemaakte interventies in waaronder Agressie regulatie training en sociale vaardigheidstraining. Daarnaast heeft het team nauw contact met betrokken stakeholders waaronder de wijkagent (KPCN).

Studenten ervaren persoonlijke begeleiding

De begeleiding is persoonlijk, waardoor studenten bij docenten in beeld zijn. Studenten die wij spraken, geven aan dat er sprake is van een prettige sfeer en dat zij zich veilig voelen op school.

Informeren over noodzakelijk handelen aan medewerkers kan beter

Fundashon Forma hanteert de meldcode BES (huiselijk geweld en kindermishandeling) en brengt deze onder de aandacht van docenten en studenten. Wij wijzen de instelling op de verplichtingen rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdriven (artikel 1.3.5 WEB BES). Het is van belang dat alle medewerkers van Fundashon Forma weten wat zij moeten doen als zich een dergelijke situatie voordoet.

3.4. Onderwijsresultaten

OR1 Studiesucces

Voor de onderwijsresultaten in Caribisch Nederland gelden nog geen normen. Daarom beoordelen we de standaard OR1 niet. Voor entree-opleidingen gelden overigens in Europees Nederland ook geen normen. Wel beschrijven we hieronder de ontwikkeling van de onderwijsresultaten. We kijken hier naar alle entree-opleidingen die Fundashon Forma aanbiedt.

Totaaloverzicht ingeschreven, gediplomeerden per schooljaar:

	Ingeschreven	Gediplomeerd	Percentage
2020-2021	110	63	57,2
2021-2022	101	64	63,3
2022-2023	120	89	74,2
2023-2024	95	45	47,4
2024-2025	113	75	66,2

De onderwijsresultaten laten in schooljaar 2023-2024 een forse daling zien. Deze daling is in het bbl-traject het hoogst. Van alle niet-gediplomeerden volgde 66 procent een bbl-traject. Het management geeft aan dat de doelgroep de laatste jaren sterk is gewijzigd en dat de huidige doelgroep veelal een Spaanstalige achtergrond heeft en geen Papiamentu of Nederlands spreekt. Dit heeft gevolgen voor het succesvol afronden van de opleiding. Een grondige analyse van de gegevens ontbreekt, zie ook SKA3.

In januari 2025 waren er 25 studenten in een SKJ-traject waarvan 23 het traject succesvol hebben afgerond. In augustus 2025 startten 22 studenten met een SKJ-traject. Inmiddels zijn 3 studenten niet succesvol uitgestroomd.

Het management en het bestuur van Fundashon Forma zijn bezig met het opstellen van een strategisch plan voor de periode 2027-2030. Daarin wordt rekening gehouden met de gevolgen van de wetswijziging web-bes onder andere op het aanbod van Fundashon Forma en de samenwerking met SGB.

3.5. Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE	O	V	G
SKA1 Visie, ambities en doelen	•		
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		•	
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	•		

SKA1 Visie, ambities en doelen

We beoordelen de standaard Visie, ambities en doelen als Onvoldoende. Bij Fundashon Forma ontbreekt het aan concrete doelen en ambities, waardoor de instelling niet kan sturen of bepalen of het moet bijsturen of ingrijpen. Doordat deze concrete doelen, als belangrijk onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg ontbreken, voldoet het bestuur niet aan artikel 1.3.2, tweede lid WEB BES: Het bevoegd gezag richt een stelsel van kwaliteitszorg voor de instelling in. Het bestuur krijgt de opdracht deze tekortkoming te herstellen.

Onvoldoende sturing op doelen

Fundashon Forma heeft de gezamenlijke visie op goed onderwijs onvoldoende uitgewerkt in concrete ambities en doelen. De teams Entree, SKJ, JICN (Justitiële Inrichting Caribisch Nederland) en Intake en zorg ontwikkelen jaarlijks elk een eigen doelendocument. De doelen in dit document zijn niet uitgewerkt en geconcretiseerd. Het is hierdoor niet mogelijk om zowel op mbo-opleidingsniveau als op SKJ-niveau systematisch te monitoren of ingezette verbeteracties effectief zijn. Het effect van onvoldoende uitgewerkte doelen, is dat het management onvoldoende structureel en systematisch stuurt op de kwaliteit van het onderwijs en zich vooral richt op de dagelijkse uitvoering van het onderwijs.

Het management en het bestuur van Forma zijn bezig met het opstellen van een strategisch plan voor de periode 2027-2030. Daarin wordt rekening gehouden met de gevolgen van de wetswijziging web-bes onder andere op het aanbod van Fundashon Forma en de samenwerking met SGB.

Stelsel van kwaliteitszorg moet beter werken

Ten tweede ontbreekt het aan een werkend stelsel van kwaliteitszorg en is de kwaliteitsborging op onderdelen onvoldoende structureel en samenhangend. Zo is onduidelijk welke analyses en evaluaties ten grondslag liggen aan de ingezette verbeteracties op de verschillende doelen. Het gevolg hiervan is dat het onvoldoende navolgbaar is of ingezette maatregelen passend en effectief zijn. Voorbeelden hiervan

zijn doelen gericht op de ontwikkeling van het SKJ-programma, het gebruik van lesmethodes in het mbo en het uitvoeren van mbo binnen JICN. Diepgaande analyses en evaluaties, die hier de basis voor moeten vormen, ontbreken. Zie ook SKA3.

Randvoorwaarden zijn aanwezig

De interne verantwoordelijkheidsverdeling binnen Fundashon Forma is helder voor zowel medewerkers als studenten. Zo zijn er binnen de instelling verantwoordelijken verdeeld waaronder intake en zorg, aansturing SKJ-onderwijs en aansturing mbo. Het managementteam heeft structureel overleg en houdt elkaar op de hoogte van de ontwikkelingen.

SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur

We beoordelen de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur als Voldoende. Fundashon Forma realiseert voldoende onderwijs en werkt gericht samen binnen een professionele kwaliteitscultuur.

Een op samenwerken gerichte kwaliteitscultuur

We zien dat binnen Fundashon Forma een ieder met gedrevenheid werkt aan het verzorgen van onderwijs dat past bij de verschillende doelgroepen binnen Fundashon Forma. Docenten zijn regelmatig met elkaar in gesprek over de onderwijshoud, inrichting en uitvoering van het onderwijs. De kwaliteitscultuur binnen Fundashon Forma is erop gericht om vanuit ieders verantwoordelijkheid het onderwijs en de begeleiding te verzorgen, zodat meer jongeren met een diploma de instelling verlaten of succesvol instromen op de arbeidsmarkt van Bonaire.

Voorwaarden aanwezig voor de uitvoering

Fundashon Forma zorgt voor voldoende randvoorwaarden om het onderwijs te verbeteren. Het onderwijskundig leiderschap ligt bij het management. Daarnaast sturen de vier teamleiders de teams Entree, SKJ, JICN en Intake en zorg aan. Teamleiders en teamleden treffen elkaar in verschillende overleggen. Naast de dagelijkse informele contacten tussen medewerkers op de instelling, overleggen teams meer geformaliseerd. In deze overleggen komen uiteenlopende zaken aan de orde, waaronder de organisatie en verbetering van het onderwijs. Deze overleggen dragen bij aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het onderwijs.

Systematisch werken aan kwaliteit kan beter

Wat beter kan is het systematisch werken aan de kwaliteit van het onderwijs. We zien dat medewerkers in beslag worden genomen door de dagelijkse uitvoering van het onderwijs en de begeleiding van studenten. Het ontbreekt daarbij aan rust en ruimte om met afstand te kijken naar wat nodig is om het onderwijs te verbeteren en het stelsel van kwaliteitszorg structureel en systematisch te doorlopen.

Professionalisering zowel op niveau van medewerkers als op niveau van team

Het management geeft voldoende ruimte voor professionalisering en biedt ontwikkelingsperspectief voor medewerkers. We lezen dit in het professionaliseringsplan en komt tot uiting in de gesprekken met medewerkers. De ontwikkeling van persoonlijke doelen maakt onderdeel uit van de gesprekscyclus waarna gericht voorstel wordt gedaan voor opleidingen of cursussen door het management. Daarnaast is er scholing op teamniveau. Een voorbeeld hiervan is een training in het kader van het i-TOB-project, die alle medewerkers hebben gevolgd.

SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog

Wij beoordelen de standaard Evaluatie, verantwoording en dialoog als Onvoldoende. Fundashon Forma monitort, evalueert, analyseert en beoordeelt evaluaties onvoldoende systematisch of de doelen en het beleid worden gerealiseerd om van daaruit beleid bij te stellen. Hiermee voldoet het bestuur niet aan artikel 1.3.2, tweede lid WEB BES: Het bevoegd gezag richt een stelsel van kwaliteitszorg voor de instelling in. Het bestuur krijgt de opdracht deze tekortkoming te herstellen.

Analyses ten behoeve van beleid en verbeteracties moeten beter

De monitoring en analyse van de onderwijskwaliteit vormt – als onderdeel van kwaliteitszorg - geen structureel onderdeel van het handelen van het team. De kwaliteitscyclus wordt daarmee niet volledig doorlopen en wezenlijke onderdelen ontbreken. Het is hierdoor niet navolgbaar hoe de instelling bepaalt of de doelen inderdaad behaald zijn en of de kwaliteit van alle onderdelen van het onderwijs in beeld is. Een voorbeeld hiervan is het ontbreken van het systematische zicht op de kwaliteit van de ondersteuning en begeleiding door de afdeling Intake en zorg.

Voorbeelden van het niet volledig doorlopen van de kwaliteitscyclus zien we terug bij de informatie die wordt opgehaald uit de tevredenheidsenquêtes van studenten en docenten, bij de lesbezoeken en de onderwijsresultaten. Het team beschrijft de uitkomsten van deze evaluaties, maar analyseert de gegevens echter niet en gebruikt hierdoor de conclusies niet om beleid bij te stellen of nieuwe doelen te formuleren. Zo worden de onderwijsresultaten niet geanalyseerd en geduid, terwijl het aantal gediplomeerden 2023-2024 hier zeker aanleiding voor is. Deze cijfers lieten een forse daling zien. Ondanks dat het binnen de opleidingen gaat om een klein aantal studenten, kunnen teams oorzaken herleiden en patronen bloot leggen, waardoor een gedeeld beeld ontstaat over mogelijke knelpunten. Ook analyses rondom het al dan niet succesvol doorstromen naar mbo-niveau 2, ontbreken.

Uit de gesprekken met het management horen wij dat Fundashon

Forma het afgelopen jaar een start heeft gemaakt met het opstellen van een kwaliteitszorgkalender en een kwaliteitszorgplan. De uitvoering hiervan is door diverse redenen gestagneerd. Het management is voornemens om dit weer op te pakken.

Verantwoording moet beter

Daarnaast is de verantwoording van de instelling aan het bestuur over de behaalde doelen en de inzet van verbetermaatregelen in het onderwijs onvoldoende risicogericht. Het management van de opleiding voert niet structureel gesprekken met het bestuur hierover. De gesprekken die gevoerd worden, worden naar eigen zeggen ad hoc ingepland en kennen geen vaste agenda. Onderwerp van gesprek zijn personeelszaken en financiële verantwoording. Het bestuur geeft aan dat er vanuit het bestuur de afgelopen jaren weinig aandacht is geweest voor het zicht op de onderwijskwaliteit en op de onderwijsresultaten. Het bestuur heeft zich voorgenomen om de opzet van de gesprekken te wijzigen en meer structureel en inhoudelijk het gesprek te willen voeren met het management over de onderwijskwaliteit.

Dialog met beroepenveld en onderwijsinstellingen wordt benut

Fundashon Forma staat in nauw contact met het beroepenveld en met onderwijsinstellingen op Bonaire. Daarnaast betreft de instelling het beroepenveld bij de kwaliteit van het onderwijs, door tijdens de bpv-gesprekken informeel informatie op te halen over de kwaliteit van het onderwijs. Wat beter kan is deze feedback systematisch en doelgericht op te halen om en het onderwijs hiermee te verbeteren.

4. Reactie bestuur

Hieronder is de beleidsreactie van het bestuur opgenomen waarin is beschreven op welke wijze de bevindingen en oordelen uit het onderzoek worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit.

Beleidsreactie bestuur Fundashon Forma op het kwaliteitsonderzoek van de Inspectie van het Onderwijs

Het bestuur van Fundashon Forma heeft met belangstelling kennisgenomen van het rapport van de Inspectie van het Onderwijs naar aanleiding van het kwaliteitsonderzoek dat op 10 maart 2026 is uitgevoerd binnen het Sociale Kans Traject (SKJ) en het entree-onderwijs (mbo niveau 1).

Wij waarderen het dat de inspectie de onderwijskwaliteit van beide opleidingen als voldoende beoordeelt. In het bijzonder herkennen wij ons in de positieve bevindingen ten aanzien van de veilige leeromgeving, de betrokken begeleiding van studenten, de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen, de samenwerking met het bedrijfsleven en de professionele inzet van onze medewerkers. Deze uitkomsten bevestigen de gezamenlijke inzet van medewerkers, management en samenwerkingspartners om studenten optimale ontwikkelkansen te bieden.

Tegelijkertijd nemen wij de constatering en herstelopdrachten van de inspectie serieus. De bevindingen uit het onderzoek vormen voor het bestuur een belangrijk uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling en versterking van de onderwijskwaliteit binnen Fundashon Forma.

De afgelopen periode heeft de organisatie zich vooral gericht op het realiseren van de juiste infrastructuur en het op orde brengen van de financiële verantwoording. Deze basis was noodzakelijk om de organisatie verder te kunnen professionaliseren en toekomstbestendig te maken. Nu deze fundamenten steviger zijn neergezet, verschuift de aandacht van het bestuur naar thema's die bepalend zijn voor de verdere ontwikkeling en duurzame groei van de organisatie.

In de komende periode richten wij ons nadrukkelijk op het versterken van de kwaliteitszorgcyclus. Daarbij zullen wij de gezamenlijke visie op goed onderwijs verder concretiseren in heldere ambities, meetbare doelen en bijbehorende kwaliteitsindicatoren. Hierdoor wordt het mogelijk om systematischer te monitoren, te evalueren en gericht bij te sturen op de effectiviteit van verbetermaatregelen.

Daarnaast zullen wij de analysefunctie binnen de organisatie versterken, zodat beschikbare informatie uit onderwijsresultaten, evaluaties, examinering, studentenbegeleiding en bpv-trajecten nadrukkelijker wordt benut voor beleidsontwikkeling en gerichte

kwaliteitsverbetering. Hierbij wordt ook de dialoog met medewerkers, studenten en bpv-bedrijven verder verdiept, zodat signalen uit de praktijk structureel bijdragen aan het verbeteren van het onderwijs.

Ook geven wij opvolging aan de aanbeveling van de inspectie met betrekking tot de meld-, overleg- en aangifteplicht inzake zedenmisdrijven. Wij zullen ervoor zorgen dat alle medewerkers bekend zijn met de geldende procedures en verantwoordelijkheden, onder andere door gerichte voorlichting en periodieke scholing.

Het bestuur ziet het herstelonderzoek in 2027 als een belangrijk moment om zichtbaar te maken welke verbeteringen zijn gerealiseerd. Wij hebben er vertrouwen in dat de ingezette ontwikkelingen zullen bijdragen aan verdere versterking van de onderwijskwaliteit en aan duurzaam en toekomstgericht onderwijs voor onze studenten op Bonaire.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

